

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

2011/2197(INI)

25.1.2012

OPINIA

Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

dla Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

w sprawie kobiet i zmian klimatu
(2011/2197(INI))

Sprawozdawczyni: Bairbre de Brún

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że zmiana klimatu i jej ujemne skutki powinny być postrzegane jako zagadnienie dotyczące rozwoju o konsekwencjach dla problematyki płci widocznych we wszystkich dziedzinach życia (społecznej, kulturalnej, gospodarczej i politycznej) od szczebla lokalnego po ogólnoświatowy; podkreśla również, że wymagane są skoordynowane starania wszystkich podmiotów w celu zagwarantowania środków w zakresie zapobiegania zmianie klimatu oraz zagrożeniu klęskami, które właściwie uwzględniają kwestię płci, problemy rdzennej ludności oraz zapewniają poszanowanie praw człowieka;
2. przypomina, że uniknięcie niebezpiecznej zmiany klimatu oraz ograniczenie wzrostu średniej temperatury do 2° C lub, w miarę możliwości, do 1,5° C w porównaniu z poziomami sprzed uprzemysłowienia jest konieczne i ma zasadnicze znaczenie dla uniknięcia dramatycznych negatywnych konsekwencji dla kobiet i innych słabszych grup społecznych;
3. przypomina, że w swoim 4. sprawozdaniu oceniającym z 2007 r. Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) potwierdził, że zmiana klimatu ma różnorodny wpływ w zależności od płci, wieku i grupy społecznej, zaś w przypadku osób najuboższych zachodzi prawdopodobieństwo najdotkliwszego odczucia jego skutków; podkreśla, że w procesie negocjowania Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) na jego wszystkich etapach – od badań i analiz po projekt i wdrażanie oraz stworzenie strategii łagodzenia skutków i dostosowania się do nich – należy uwzględnić zasadę równości płci;
4. podkreśla, że 70% osób najuboższych na świecie to kobiety, które wykonują pracę odpowiadającą dwóm trzecim wszystkich przepracowanych godzin, lecz posiadają mniej niż 1% wszystkich dóbr; odmawia się im równego dostępu do zasobów, technologii, usług, praw własności, kredytów i ubezpieczeń społecznych oraz uprawnień do podejmowania decyzji, w związku z czym to kobiety są nadmiernie wyeksponowane na zmianę klimatu, która dotyka ich w największym stopniu, i mają mniej możliwości dostosowania się do tej zmiany; podkreśla, że 85% osób, które poniosły śmierć w wyniku zmiany klimatu, to kobiety, 75% uchodźców środowiskowych to również kobiety oraz że to kobiet częściej nie dostrzega się jako ofiar wojen o zasoby i przemocy będącej konsekwencją zmiany klimatu;
5. podkreśla, że polityczne, finansowe i edukacyjne równouprawnienie kobiet, które stanowią w przybliżeniu 50% światowej populacji, ale odgrywają stosunkowo większą rolę w dokonywaniu codziennych wyborów konsumpcyjnych, opiece nad dziećmi i pracach domowych, co wpływa na środowisko i klimat, ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju;
6. zauważa, że w wielu społecznościach na świecie obowiązki kobiet w rodzinie czynią je

bardziej wrażliwymi na zmiany środowiskowe, co potęgują jeszcze skutki zmian klimatu; dotyka to kobiet pełniących wielorakie role jako żywicielki produkujące i dostarczające żywności, opiekunki i podmioty gospodarcze;

7. podkreśla, iż istnieją oczywiste dowody na to, że wpływ zależnych od klimatu warunków – takich jak niedożywienie i występowanie chorób zakaźnych – na zdrowie, kształtuje się różnie w zależności od płci; odnotowuje z niepokojem wyższy poziom umieralności kobiet w obliczu klęsk żywiołowych; uważa, że skoncentrowane w większym stopniu na problematyce płci badania nad wpływem zmiany klimatu na zdrowie kobiet pozwoliłyby podjąć bardziej ukierunkowane działania; wzywa wszystkie rządy do zapewnienia lepszej dostępności służby zdrowia, powszechniejszego dostępu i wsparcia z jej strony, zwłaszcza dla kobiet tradycyjnie pełniących rolę opiekunek, a także do podjęcia szeregu działań w odpowiedzi na ryzyko zdrowotne wynikające ze zmiany klimatu; wzywa też do zapewnienia ram oceny zagrożenia dla zdrowia opartych na kryterium płci, jak również środków dostosowania do zmiany klimatu bądź jej łagodzenia;
8. podkreśla, że kobiety ogólnie są bardziej aktywne w działaniach na szczeblu społeczeństwa obywatelskiego, w związku z czym ułatwianie tworzenia i wspieranie sieci organizacji kobiecych oraz działalności społeczeństwa obywatelskiego to ważne kroki naprzód;
9. uważa, że osiągnięcie równości płci jest kluczem do rozwoju ludzkości oraz podstawowym celem w zwalczaniu ubóstwa; domaga się, by podejście oparte na problematyce płci było stosowane powszechnie przy tworzeniu strategii w dziedzinie rozwoju praw człowieka i zmiany klimatu; wzywa do podjęcia kroków w celu zagwarantowania, że UNFCCC działa w zgodzie z przepisami ramowymi w dziedzinie praw człowieka oraz z umowami krajowymi i międzynarodowymi dotyczącymi równouprawnienia i równości płci, w tym z Konwencją w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW);
10. zwraca uwagę na fakt, że wpływ zmian środowiskowych na migrację i przesiedlenia zwiększy się w przyszłości oraz że według Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) 80% uchodźców na świecie to kobiety i dzieci; przypomina o znaczeniu wyznaczenia strategii uwzględniających problematykę płci w odpowiedzi na kryzysy środowiskowy i humanitarny spowodowany zmianą klimatu; dlatego uważa, że niezbędne jest pilne przeprowadzenie badań nad tym, w jaki sposób zarządzać migracją środowiskową przy uwzględnieniu aspektu płci – należy przy tym wziąć pod uwagę uznanie i uwzględnienie ról poszczególnych płci oraz określenie odpowiedzialności za zasoby naturalne; można również rozważyć sposoby zagwarantowania dostępności ograniczonych zasobów dla społeczności ich potrzebujących oraz zapewnienia dostępu do wody migrantom wewnętrznym;
11. podkreśla, że kobiety również posiadają wartościową wiedzę i umiejętności oraz są skuteczną siłą napędową zmian w odniesieniu do łagodzenia zmian klimatu i dostosowania się do nich, ograniczenia ryzyka w obliczu klęsk i zwiększenia zdolności dostosowania; wskazuje na potrzebę zapewnienia danych dotyczących poszczególnych krajów i płci w celu dokonania efektywnej oceny skutków zmiany klimatu dla każdej płci i podjęcia w odpowiedzi na nią skutecznych działań;

12. przyznaje, że wzrost liczby ludności ma wpływ na emisję gazów cieplarnianych i podkreśla konieczność znalezienia odpowiedniego rozwiązania problemu niezaspokojonego zapotrzebowania kobiet i mężczyzn na środki antykoncepcyjne we wszystkich społeczeństwach;
13. podkreśla ważną rolę kobiet w stosowaniu środków łagodzących skutki zmiany klimatu w codziennym życiu, np. poprzez działania oszczędzające energię, recykling czy stosowanie produktów przyjaznych dla środowiska bądź ekologicznych;
14. uznaje w związku z tym, że kobiety mogą znacząco przyczynić się do udanych innowacji poprzez swoje zdolności edukacyjne zarówno w prowadzeniu firm, jak i gospodarstw domowych;
15. w związku z tym podkreśla znaczenie zwiększenia czynnego udziału kobiet w innowacyjności na rzecz zrównoważonego rozwoju jako środka sprostania poważnym wyzwaniom wynikającym ze zmiany klimatu;
16. wzywa UE i państwa członkowskie do dokonania oceny, do jakiego stopnia polityka związana z klimatem uwzględnia potrzeby kobiet i nalega na stosowanie perspektywy płci przy opracowywaniu polityki zrównoważonego rozwoju uwzględniającej aspekt płci;
17. domaga się, by rządy na całym świecie:
 - uwzględniły zagadnienia dotyczące płci w ich polityce krajowej, planach działania i innych środkach związanych z trwałym rozwojem, zagrożeniem klęskami i zmianą klimatu, poprzez prowadzenie systematycznych analiz dotyczących płci oraz ustanowienie wskaźników i wzorców dotyczących płci, a także poprzez opracowanie praktycznych narzędzi;
 - stworzyły programy łagodzenia zmian klimatu i dostosowywania się do nich, wykorzystujące analizę pod kątem płci w celu poprawy dobrobytu kobiet i dziewcząt, np. dostęp do kredytu, usługi tworzenia i rozwijania zdolności, upowszechnianie informacji, lepszy dostęp do gruntów i zasobów naturalnych, trwała energia i technologia oraz dostęp do informacji i usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego;
 - odzwierciedlały priorytety i potrzeby kobiet w mechanizmach finansowania oraz przewidywały czynny udział kobiet w opracowywaniu kryteriów finansowania i przyznawania środków na inicjatywy związane ze zmianą klimatu, zwłaszcza na szczeblu lokalnym;
18. wzywa UE i jej państwa członkowskie do opracowania zasady „sprawiedliwości w odniesieniu do klimatu”; kładzie nacisk na fakt, że największą niesprawiedliwością w razie odniesienia porażki w przeciwdziałaniu z powodzeniem zmianie klimatu byłyby szkodliwe skutki dla ubogich krajów i populacji, a w szczególności dla kobiet;
19. wzywa rządy na świecie do promowania upodmiotowienia kobiet poprzez budowanie potencjału przed katastrofami związanymi z klimatem, w ich trakcie i po ich zakończeniu, a także aktywnego zaangażowania kobiet w przewidywanie katastrof, wczesne ostrzeżenie i zapobieganie jako części zdolności kobiet do dostosowania;

20. podkreśla konieczność szerszego i bardziej skutecznego prowadzenia działalności dyplomatycznej UE na rzecz klimatu we wszystkich międzynarodowych negocjacjach w dziedzinie klimatu; uważa, że zwiększenie zaangażowania i upodmiotowienie kobiet w tej dziedzinie poprzez wprowadzenie koncepcji „miękkiej władzy” mogłoby mieć pozytywne skutki;
21. podkreśla, że w krajach trzeciego świata kobiety odgrywają kluczową rolę w zdobywaniu wody i gospodarowaniu nią, ponieważ często to one zbierają, wykorzystują i rozprawdzają ją nie tylko w gospodarstwach domowych, ale i dla rolnictwa; wzywa Komisję do dostarczania pomocy rozwojowej służącej realizacji dostępnych programów w celu kopania studni z wykorzystaniem energii odnawialnych oraz prostych i łatwych w utrzymaniu systemów oczyszczania ścieków;
22. wskazuje, że należy intensyfikować szkolenia w dziedzinie oszczędzania energii i wody wśród kobiet, które są głównymi zarządzającymi tymi zasobami w gospodarstwach domowych.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	24.1.2012
Wynik głosowania końcowego	+: 47 -: 7 0: 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Nessa Childers, Yves Cochet, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Julie Girling, Matthias Grootte, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Kraemer, Jo Leinen, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Gaston Franco, Jutta Haug, Bill Newton Dunn, Michèle Rivasi, Eleni Theocharous, Andrea Zannoni
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Kārlis Šadurskis